

[Antonsen.]

værdiafgiftssystemet ikke vil komme til at betale afgift af; i hvert fald vil afgiften blive modregnet, når man afregner med toldvæsenet. Der er grund til at frygte, at handelen med disse driftsmidler vil gå i stå i de måneder, der nu forløber, indtil merværdiafgiften træder i kraft, og jeg forstår ikke ministerens afvisning ved første behandling med, at det ville give et provenutab, hvis man lavede en overgangsordning, for jeg tror ikke, der bliver noget provenu at tabe, hvis handelen med disse varer går i stå.

Vi pegede også ved første behandling på, at man burde kaste blikket ud over den række af punktafgifter, vi har, og jeg trak et enkelt konkret eksempel frem, nemlig papirafgiften. Vi får nu for en række varer både merværdiafgiften og punktafgiften. Mange af disse varer er luksusvarer, men enkelte kan vel ikke siges at være det. Har man virkelig gjort sig klart, at en af de få varer, der ikke er luksusvarer, som i den kommende tid vil være dobbelt beskattet både med punktafgift og merværdiafgift, det er bøger? Et andet område, hvor papiret i særlig grad anvendes, er til emballage; dér vil det som den eneste form for emballage blive dobbelt beskattet, mens andre former for emballage kun bliver pålagt merværdiafgift, og den kan refunderes. Endelig er der jo betydelige administrative problemer knyttet til specielt papirafgiften.

Det er en række enkeltheder, som ikke nødvendigvis ville have været afgørende for vor stilling til merværdiafgiften; men det, der for os er det helt afgørende, er, at vi i merværdiafgiften kunne have haft et middel til at få gennemført en samlet skatte-reform, således at vi dels fik en virkelig overflytning af beskatningen fra indkomst til forbrug, dels igen fik en mere effektiv finanspolitik, der kunne lette den stramme rente. Vi havde peget på, at det ville være nødvendigt med en merværdiafgift på 15 pct., hvis vi virkelig skulle have fået en overflytning af beskatningen fra indkomst

til forbrug, og det står vi gerne ved. Nu gennemfører man 10 pct., og man får derved ikke det middel, som man ellers kunne have haft, til at overflytte beskatningen. Man får heller ikke noget kasseoverskud efter de tal, der i dag foreligger. Vi ser omkring os i Vesteuropa, hvorledes det ene land efter det andet nedsætter renten, vi ser diskontosænkninger, i adskillige lande kommer der to efter hinanden, og stadig væk fortsætter vi med rekordhøj rente; vi ligger som et af de lande i Vesteuropa, der har den højeste rente, og dermed har erhvervslivet de største vanskeligheder med at skaffe likviditet til at gennemføre sine investeringer. Hvordan hjælper vi dem? Ja, ministeren vil altså hjælpe dem ved at skærpe afskrivningsreglerne og på den måde gøre det endnu vanskeligere for dem at ruste sig til den konkurrence, der bliver stadig skarpere.

Vor hovedindvending mod det lovforslag, der nu er fremme, er som sagt, at vi ikke får skatteomlægningen, og at vi ikke får den finanspolitik, vi kunne ønske, og derfor vil vi ligesom ved afstemningen om udskrivningslovforslaget stemme imod lovforslaget om merværdiafgiften.

Finansministeren (Grimbaum): Ja, jeg vil da så takke flertallet, som står bag ved, at dette bliver gennemført. Jeg hører jo ikke til dem, der tidligere er gået stærkt ind for, at vi skulle have merværdiafgiften, men jeg vil gerne sige helt klart i dag, at jeg under arbejdet med dette spørgsmål i den tid, jeg har været finansminister, er kommet til den overbevisning, at ved at gennemføre merværdiafgiften får vi ikke alene en tiltrængt rationalisering af vort forbrugsafgiftssystem, men jeg mener også, at hvis skattereformen skal anskues ud fra et lønmodtagersynspunkt — og det mener jeg må være berettiget i dag — må vi være tilhængere af en vis omlægning af beskatningen fra direkte til indirekte skat. Det er et spørgsmål ikke alene om skatteligningen — det er en fordel, at merværdiafgiften også giver os mulighed for en bedre skatteligning